

Acompanyar els primers anys de l'infant

Infant, família i equip són els tres pilars que sostenen la metodologia de l'Escola Bressol Garbí de Girona, un centre municipal amb servei a nadons i criatures de zero a tres anys i que beu de l'herència i els principis educatius de les escoles de Reggio de l'Emília de Loris Malaguzzi. L'espai i la selecció acurada d'objectes i materials ajuden a potenciar les capacitats innates dels més petits per tal que l'aprenentatge es consolidi i esdevingui significatiu.

Text > **GEMMA CASTANYER MORA**, periodista

Fotos > **JOAN JUANOLA**

Els primers tres anys de la nostra vida, durant els quals pràcticament no som conscients d'haver viscut, condicionen com serà el nostre caràcter, el nostre temperament, la relació que tindrem amb els altres i amb el món de l'aprenentatge durant tota la nostra vida. Explica el neurocientífic David Bueno que és durant aquesta etapa que els infants tenen un potencial immens. El pes del cervell es multiplica per tres i es creen les connexions més importants en les diferents regions cerebrals. Es tracta d'una etapa fonamental en la vida de les persones en què s'adquireixen els coneixements que seran la base del desenvolupament intel·lectual, però també és el moment en què es comencen a expressar les primeres emocions, aprenent maneres de comportar-se i de relacionar-se per imitació dels cuidadors principals.

L'etapa dels zero als tres anys és clau, doncs, en la vida, i és en aquest sentit que es fa imprescindible reivindicar el servei de les escoles bressol, que en cooperació amb les famílies atenen i acompanyen el desenvolupament dels infants aquests tres primers anys. «Ens agrada dir-nos escola bressol i no llar d'infants. Escola implica educació, llar implica família. Volem ser com una família, però també som escola», explica Anna Durà, directora de l'Escola Bressol Garbí de Girona, que té més de quaranta anys d'experiència com a educadora en aquesta etapa.

>> Les aules de l'Escola Bressol Garbí, com totes les de la xarxa, són funcionals i acollidores i tenen una gran qualitat estètica.

>> La sala gran del centre és un espai polivalent amb diversos racons.

Infant, família i equip

L'escola Garbí és una de les set escoles bressol municipals que hi ha a la ciutat, amb la singularitat que és l'única que ofereix aula de lactants de zero a un any. Les set escoles comparteixen la mateixa metodologia i trets d'identitat, centrats en l'infant, la família i l'equip. L'infant al centre de l'aprenentatge, com a ésser únic i amb «una motxilla plena de capacitats», explica Durà. «L'única cosa que hem de fer nosaltres és potenciar totes les seves capacitats a partir dels recursos educatius que podem posar-los a l'abast», afegeix. En aquest sentit, perquè l'aprenentatge esdevingui significatiu, l'escola segueix el corrent de la pedagogia constructivista (Jean Piaget), que afirma que el coneixement de totes les coses és un procés mental de l'individu, que el desenvolupa de manera interna a mesura que obté la informació i interacciona amb l'entorn. En aquest cas l'acompanyant és qui provoca situacions riques en possibilitats d'aprenentatge, no qui transmet coneixement: «Cuidem d'una manera molt especial la selecció d'objectes, el material i la distribució de l'espai, denominat pel pedagog Loris Malaguzzi, "el tercer educador"», explica Durà.

Inspirada doncs en les escoles de la filosofia Reggio Emilia, fundades per Malaguzzi l'any 1945, l'Escola Bressol Garbí inclou sempre la «parella pedagògica» a l'aula, per tal que la mirada cap a l'infant sigui compartida entre dos educadors o dues educadores. En temps de pandèmia, s'han fet mòduls formats per dues aules amb tres o quatre docents per mòdul.

Al costat de l'infant com a protagonista i centre de l'aprenentatge, la família és el segon pilar fonamental per a l'escola, amb la qual el centre coopera i a la disposició de la qual posa el saber fer i els recursos, per tal de poder acompanyar millor el nen o la nena. «Entenem que tots els pares i mares volen el millor per als seus fills i les seves filles; per tant, intentem complementar-nos i anar tots a l'una, contrastant les diferents opinions i enriquint-nos els uns als altres», explica la directora. Per acabar el triangle, l'equip docent és el que de manera conjunta decideix el desenvolupament del dia a dia per millorar el centre, coordinat per una direcció, però amb el mateix rol i pes en el claustre.

>> Totes les aules del centre donen a la sala polivalent, on s'agrupen infants d'edats diferents en determinats moments del dia.

Una escola en valors

Les rutines, els hàbits i la constància són fonamentals en el dia a dia del centre per tal que l'infant pugui preveure allò que s'esdevindrà i estableixi un ordre als estímuls que li arriben. També necessita sentir-se segur i crear vincles afectius amb els cuidadors principals per afavorir el desenvolupament dels aspectes cognitius. Valors com la tolerància, el respecte, l'empatia o l'escolta es treballen diàriament per tal que aquests lligams, amb els mateixos companys i educadors, es generin d'una manera saludable: «No és fàcil posar-nos al lloc de l'altre si no hi convivim», diu Anna Durà. «Per això a les nostres aules barregem infants d'un a tres anys, fet que els aporta riquesa, diversitat i ens permet respectar el moment evolutiu i les necessitats de cadascun d'ells», afegeix. A cada aula, els petits hi troben propostes de joc i experimentació distribuïdes per tot l'espai amb la llibertat de poder escollir on volen anar: joc heurístic, joc simbòlic, construccions, experimentació o zona de contes i descans són algunes de les activitats

que es plantegen i que es van renovant periòdicament a fi d'estimular la seva curiositat i el factor sorpresa.

Al costat dels valors, l'escola també fa un treball diari amb les emocions, validant i acompanyant totes les que es generen al centre, siguin de ràbia, alegria, por o sorpresa, però posant límits a les accions que se'n deriven, sobretot si acaben en violència: «Basem qualsevol relació en el respecte. Emocions com la ràbia o la tristesa han de sortir, les hem de buidar i validar. El que no acceptem són determinades reaccions a aquestes emocions. Aquí cal ser contundents i marcar els límits d'una manera clara, intentant fer-ho conjuntament amb la família», explica.

Tot i no ser de grans dimensions, l'escola ha aconseguit treure el màxim profit del seu espai exterior amb materials, vegetació i elements psicomotrius que provoquin la descoberta i l'aprenentatge. L'escola, ubicada en ple centre urbà, esdevé un espai de confort, estímul i gaudi. Un centre on es cuida el més mínim detall per acompanyar una de les etapes més importants de la vida.

Escola Bressol Garbí de Girona

- Centre públic (municipal)
- Inici: 2007
- Carrer de Joaquim Riera i Bertran, 20. 17300 Girona
- Tel.: 972 39 60 71 / 692 261 966
- A/e: garbi@ajgirona.cat
- Web: www.girona.cat/eebb
- Seixanta-set alumnes
- Deu educadores